

Labhairt na Filíochta – Feis Maitiú 2020

- 511. “Corn Mac Gabhann Brianach” agus Bonn Airgid**
- a} An Mháthair Caitlín Mauds. 2.
b} Níl Aon Ní Cathal Ó Searcaigh. 3.
- 512. Bhéarslabhairt 17 mBliana D’Aois Nó Faoina**
- a} Jack Máire Mhac an tSaoi. 4.
b} Maigdiléana Cathal Ó Searcaigh. 5.
- 513. Bhéarslabhairt 15 Bliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: Oiche Nollag Máire Mhac an tSaoi. 6.
Nó: Bás an Chroipí Dubhghlas De hÍde. 7.
- 514. Bhéarslabhairt 13 Bliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: An Iomáint Seán Ó Finneadha. 8.
Nó: An Leipreachán Mícheál Ó Donnchú. 9.
- 515. Bhéarslabhairt 11 Bliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: Paitsín Lionard Ó hAnnaidh. 10.
Nó: An Turas Scoile Colm Mac Lochlainn. 11.
- 516. Bhéarslabhairt 9 mBliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: An Seilide Gabriel Rosenstock. 12.
Nó: Ag Fás Pádraig Mac Conciolle. 12.
- 517. Bhéarslabhairt 7 mBliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: Breithlá mo Dhaidí. 13.
Nó: Snáthaid an Phúca Gabriel Rosenstock. 13.
- 518. Bhéarslabhairt 5 Bliana D’Aois Nó Faoina**
- Rogha: Piscín. 14.
Nó: Is Maith Liom. 14.

Cór-Reacaireacht 2020

- 534. Cór-Reacaireacht 12 Bliana D’Aois Nó Faoina**
- a} Maidin Shamhraidh 15.
- 535. Cór-Reacaireacht 9 mBliana D’Aois Nó Faoina**
- a} Abhainn ag Caint Peadar Ó hAnnracháin. 16.

a}

AN MHÁTHAIR

Ní fíor go bhfeiceann tú os do chomhair
seanbhean liath sheargaithe,
gan luas géag
ná mire meanman,
titithe I bhfeoil.
Bhí mé óg, ach tá mé níos oige-
álainn, tá mé anois níos áille fós.
Nach bhfeiceann tú an triúr?
Gile na finne, na duibhe, na doinne-
mo thriúr mac, mo thriúr Oscar.
Féach an mhaorgacht i mo shúil,
an uaisleacht mo ghnúis,
an óige,
an áille,
an luas,
an neart,
chuile bhua faoi thrí.
Is triúr fear mé,
Lúth, laidir, cumasach,
agus fós,
is triúr maighdean mé
i ngrá le triúr ógfhear-
maighdeanacha, meidhreacha, meangacha,
snadmaithe i scáilí deoracha úra
aisteacha na coille-
an eala, an fiach dubh, an smólach
ag coraíocht i mo cheann.
Nach bhfeiceann tú na hógfhir
agus na maighdeanacha
agus iad ag caint, ag gairí
agus ag gabháil fhionn,
i ngreim láimhe ina chéile
ag dul síos an bóithrín
fada fada síoraí
agus an t-ór ag spréacharnaíl
ar gach taobh díobh?

Caitlín Mauds.

b}

NÍL AON NÍ

Níl aon ní, aon ní, a stór,
níos suaimhní ná clapsholas smólaigh
i gCaiseal na gCorr,

ná radharc níos aoibhne
ná buicéad stáin na spéire ag sileadh
solais ar Inis Bó Finne.

Is dá dtiocfá liom, a ghrá,
bheadh briatha ag bláthú ar ghas mo ghutha
mar shiolastrach Ghleann an Átha,

is chluinfeá geantraí sí
i gclingireacht na gcloigíní gorma
i gcoillidh Fhána Bhuí.

Ach b'fhearr leatsa i bhfad
brúchtbhaile balscoideach i mBaile Átha Cliath
lena ghleo tráchta gan stad,

seachas ciúinchónaí sléibhe
mar a gciúnaíonn an ceo le teacht na hoíche
anuas ó Mhin na Craoibhne.

Cathal Ó Searcaigh

a}

JACK

Strapaire fionn sé troithe ar airde,
Mac feirmeora ó iarthar tíre,
Ná cuimhneoidh feasta go rabhas-sa oíche,
Ar urlár soimint aige ag rince,

Ach ní dhearúdfad a ghéaga im thimpeall,
A gháire ciúin ná a chaint shibhialta –
Ina léine bhán is a ghruaig nuachíortha
Buí fén lampa ar bheagán íle.

Fágfaidh a athair talamh ina dhiaidh aige,
Pósfaidh bean agus tógfaidh síolbhach,
Ach mar conacthas domhsa é arís ní chífear,
Beagbheann ar chách mar 'gheal lem chroí é.

Barr dá réir go raibh air choíche!
Rath is séan san áit ina mbíonn sé!
Mar atá tréitheach go dté crích air –
Dob é an samhradh so mo rogha 'pháirtí é.

Máire Mhac an tSaoi.

b}

MAIGDILÉANA

I dtrátha an ama a dtachtann sealán aibhléise
aoibh shoilseach na spéire
tchím uaim í de ghnáth, an ghirseach is deise
de mhná sráide na háite seo;
agus í ar a *beat* ag *crúiseáil* go huaigneach
sa mharbhsholas chnámhach
ag spléachadh go fáilí ar scáilí na gcros teilifíse
ag cuartú a Calvaire go heaglach.

Amantaí eile tchím í le haithint an lae
agus í i gcaifitéire ag ól tae
sula bpilleann sí ar an *underground*
abhaile ina haonar go Paddington.
Nuair nach labhraíonn éinne leat, a ghrá,
thíos ansiúd, dubh bán nó riabhach
bhéarfaidh na fógraí béal bán duit agus béadán
i dtumba folamh an *underground*

nó b'fhéidir scéala ón Ghalailéach.

Cathal Ó Searcaigh.

Dáta Bhreithe: 2002 nó 2003

Rogha:

OICHE NOLLAG

Le coinnle na n-aingeal tá an spéir amuigh breactha,
Tá fiacail an tseaca sa ghaoith ón gcnoc,
Adaigh an tine is téir chun na leapan,
Luífidh Mac Dé ins an tigh seo anocht.

Fágaidh an doras ar leathadh ina coinne,
An mhaighdean a thiocfaidh is a naí ar a hucht,
Deonaigh do shuaimhneas a ligint, a Mhuire,
Luíodh Mac Dé ins an tigh seo anocht.

Bhí soilse ar lasadh i dtigh sin na haíochta,
Cóiriú gan caoile, bia agus deoch,
Do cheannaithe olla, do cheannaithe síoda,
Ach luífidh Mac Dé ins an tigh seo anocht.

Máire Mhac an tSaoi

Nó:

BÁS AN CHROIPI

Sínte ar thaobh an tsléibhe
Chonaic mé an Croipí bocht;
Bhí an drúcht go trom ar a
éadan,
Bhí piléar trína ucht.

Bhí sé i bhfad óna chairde,
I bhfad óna theach 's a mhnaoi;
Agus é ina aonar fágtha
Ar an bhféar fuar, fliuch 'na luí.

'Sa bhotháinán sléibhe
Bhí bean ag gol is ag caoi,
Ag caoineadh ar son a céile
Nach dtiocfadh ar ais a choích.

"A mháthair, ná bí ag caoineadh,
Ná bí ag briseadh do chroí,
Ní fada go bhfillfidh Daidí.
Suigh síos agus lig do scíth."

"Ní fhéadaim, a mhic ní
fhéadaim.
Tá cnapán mór i m'ucht.
B'fheidir gur páiste gan athair
Tu féin, a mhic, anocht."

"A mháthair, tá Dia cineálta.
Ní ligfidh sé dochar dó;
Ná habair, ná habhair, a
mháthair
Ná habair nach bhfuil sé beo".

Ach d'fhan sé san áit inar thit
sé,
águs piléar trína ucht;
Nach silfidh Éire aon deoirín
Ar son an tsaighdiúr' bhoicht.

Dubhghlas De hÍde.

Dáta Bhreithe: 2004 nó 2005

Roinn 514

Bhéarslabhairt 13 Bliana D'Aois Nó Faoina

Rogha:

AN IOMÁINT

Ar dhroim an domhain níl radharc is áille
Ná tríocha fear ag bualadh báire,
Ar pháirc mhór ghlas faoi thaitneamh gréine,
Is na gártha molta ag dul chun spéire.

Dhá fhoireann ghroí in aghaidh a chéile,
Gach fear i mbarr a nirt is a réime;
Camáin á luascadh ar fud na páirce,
Is an sliotar ag imeacht ar luas in airde.

An tríocha fear ag rith is ag léimneach,
Buillí á mbualadh le neart is le héifeacht,
Tapúlacht coise is oilteacht láimhe,
Ar dhroim an domhain níl radharc is áille.

Seán Ó Finneadha

Dáta Bhreithe: 2006 nó 2007

Nó:

AN LEIPREACHÁN

Maidin mhoch ag bun an phóirse
Chuala glóirín gleoite binn –
Glór mar a dhéanfadh cloigín órga,
Cloigín ceoil na slóite sí.

D'fhéach mé uaim faoi thor copóige,
Is romham ansiúd is ea a bhí ina shuí
Firín beag is cóitín crón air,
Bríste glún is bróga buí.

Dhruid mé leis go héadrom seolta,
Dúil san ór go mór im chroí;
Ach nuair a chrom mé chun é a thógáil,
Ní raibh romham ach sop beag tuí.

Mícheál Ó Donnchú.

Dáta Bhreithe: 2006 nó 2007

Rogha:

PAITSÍN

Ó, tá mo chroí briste
Faoi scamall is brón
Mar chaill mé mo mhadra
Amuigh ar an ród.

Níor mhadra go dtí é,
É beag agus deas,
Ba chuma leis báisteach,
Nó sneachta nó teas.

Bhí cion aige ormsa
Is grá agam dó.
Ní raibh madra chomh breá leis
Ag aon duine beo.

Ach, d'fhan sé sa tsráid, lá,
Nuair a rith mé isteach,
Is ní fhaca mé Paitsín
Ón lá sin amach.

Ó, thabharfainn aon airgead,
Idir gheal agus bhuí,
Don duine a gheobhadh dom
Paitsín mo chroí.

Lionard Ó hAinidh

Dáta Bhreithe: 2008 nó 2009

Nó:

AN TURAS SCOILE

A leithéid de sceitimíní ‘s a bhí sa scoil
Nuair a tháinig lá an turais,
Tháinig Mamaí ‘s mo dheartháir mór,
‘S mo chomarsa béal dorais.

Ar a hjocty a cholg a d’imigh an bus
Ag dul go Baile Átha Cliath,
As go brách linn or ár slí
Seo linn ar luas na gaoithe.

Thugamar cuairt ar shean-phríosún
Le fallaí móra arda,
Ansin tráthnona ag an Sú
Is sin a bhí go hálainn.

Chonaic me an fharraige,
Is chuaigh mé ag snámh ann,
Ansin cnoc Bhinn Éadair
Bláthanna ag fás ann.

Spórt is ceol or an mbóthar siar,
Amhráin agus gáire,
Bhí mé tuirseach troachta
Nuair a shroiseamar an baile.

Colm Mac Lochlainn

Dáta Bhreithe: 2008 nó 2009

Rogha: **AN SEILIDE**

Chaill mé mo theachín
Arsa an seilide bocht
Chaill mé mo theachín
Is é a bhí go docht

Nuair a dhúisigh mé ar maidin
Bhí mé fuar gan é,
D'fhéach mé i ngach áit
Ar dheis is ar chlé

Cé thóg mo theachín?
Arsa an seilide nocht
Cé thóg mo theachín?
Cé air a bhfuil an locht?

Gabriel Rosenstock.

Nó: **AG FÁS**

Sruthán beag ag sní
Anuas an sliabh ag teacht,
Ag gáire ar a shlí
Áthas air imeacht.

Sruthán mór ag rith
Thar chrann is trí pháirc,
Éin is ainmhithe
Ag ól ann gach tráth.

Athinn álainn í
Ag seoladh léi gach lá
Ag bualadh leis an taoide,
Longa uirthi is báid

Pádraig Mac Concoille.

Bhéarslabhairt 7 mBlíana D’Aois Nó Faoina

Rogha:

BREITHLÁ MO DHAIDÍ

Breithlá mo Dhaidí
A bhí ann inné,
Is rinne mo Mhamaí
Císte don tae.

Tháinig an tíogar
Is tháinig an béar.
D’ith siad an císte
Is na coinnle go léir.

Nó:

SNÁTHAID AN PHÚCA

“Tá pianta im chosa,”
Dúirt snáthaid an phúca.
Tháinig an dochtúir
“Seo dhá chiúibín siúcra;
Leigheasfaidh sé sin thú,
Ní bhfaighfidh tú bás,
Níl rud ar bith cearr leat-
Ach go bhfuil tú ag fás!”

Gabriel Rosenstock.

Dáta Bhreithe: 2012 nó 2013

Rogha:

PISCÍN

Tá piscín agamsa,
Piscín beag buí.
Imríonn sé liomsa.
Is é grá geal mo chroí.
Bíonn sé tuirseach
Ag deireadh an lae
Agus seo é chun suain
In a chiseán beag féin.

Nó:

IS MAITH LIOM

Is maith liom bainne,
Is maith liom ubh,
Is maith liom im,
Agus is maith liom subh.

Is maith liom cáis,
Is maith liom práta,
Is maith liom arán,
Agus is maith liom cáca.

Dáta Bhreithe: 2014

Cór-Reacaireacht 12 Bliana D'Aois Nó Faoina

a}

MAIDIN SHAMHRAIDH

Tá beach ag dul ó bhláth go bláth
Tá fuaim na toinne ag teacht ón trá.
Éist leis an trácht ag dul thar bráid
Tá spórt ag na páistí ar an mbán.

Nach deas é ceol na cuaiche ón gcraobh.
Tá boladh an fhéir nua ag teacht sa ghaoth.
Tá puisín óg ag spórt is ag spraoi
I measc na mbláthanna-dearg, bán agus buí.

Tá méilach uan ag teacht ón gcnoc.
Féach searrach agus láir amuigh sa ghort.
Níl ceol is binne ná ceol an loin.
Tá nead aici féin ansúid sa tor.

Tá ceol ón spéir – sin í an fhuisseog
Sa ghairdín cúil atá an spideog
Ag bailiú péisteanna do ál deas óg
Sa nead atá sa sceach aici ar chúl an chró.

Ta madra ag tafann i bhfad i gcéin.
Féach on scuaine éan ag eitilt sa spéir
Amuigh sa pháirc tá an bhó us a lao
Maidin shamhraidh gan cheo ná néall.

b}

A Rogha Féin.

Cór-Reacaireacht 9 mBliana D'Aois Nó Faoina

a}

ABHAINN AG CAINT

Sruthán beag mé, sruthán beag mé,
Ó thaobh an chnoic a thagaim;
Is bím ag léimnigh is ag rith
Is am ar bith ní stadaim.

Tháinig fir is d'imigh fir
Is tiocfaidh fir is imeoidh;
Ach bhíos ag rith is táim ag rith
Is beidh mé ag rith i gcónaí.

Aoibhinn liomsa bheith ag rith
Ag gluaiseacht liom go sásta;
An t-uisce agam á thabhairt don mhuir
Le filleadh arís mar bháisteach.

Éisitigí liom ag canadh poirt
Éistigí liom, a pháistí;
Éisitigí liom ag canadh poirt
Is mé ag rith le fána.

Tháinig fir is d'imigh fir
Is tiocfaidh fir is imeoidh
Ach bhíos ag rith is táim ag rith
Is bead ag rith i gcónaí.

Peadar Ó hAnnracháin

b}

A Rogha Féin.

Dáta Bhreithe: 2010.